

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**СПЕЦІАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації**

**ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ
БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ**

Шифр програми: СК/2023/005

Рік запровадження програми: 2023

Програму затверджено:

Протокол науково-методичної ради ДПУ
від 18.05.2023 р. № 7

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Інструменти реалізації бюджетно-податкової політики
Шифр програми	СК/2023/005
Тип програми за змістом	спеціальна
Форма(и) навчання	дистанційна
Цільова група	державні службовці категорій «Б», «В», посадові особи місцевого самоврядування (другої-сьомої категорії)
Передумови навчання за програмою	–
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	–
Найменування партнера (партнерів) програми	–
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	до одного тижня (3 дні дистанційно в асинхронному режимі, 2 дні дистанційно в режимі реального часу)
Мова(и) викладання	державна
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	бюджетно-податкова політика
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	знання основ управління публічними фінансами; знання бюджетного планування; знання методів та способів аналізу, оцінки та прийняття управлінських рішень; знання методів збору інформації та принципів прогнозу подій і процесів; знання механізму формування політики.
Укладач програми	Тетяна Коляда, завідувач кафедри публічних фінансів Державного податкового університету, t.a.koliada@gmail
2. Загальна мета	
Підвищення рівня знань щодо формування та реалізації бюджетно-податкової політики, особливостей застосування фіскальних правил під час об'єктивної оцінки процесів її формування та реалізації, визначення та аналізу індикаторів успішності реалізації бюджетно-податкової політики, ідентифікації викликів імплементації цієї політики та визначення пріоритетних кроків щодо мінімізації їх впливу, удосконалення навичок комунікації та взаємодії зі стейкхолдерами та veto гравцями стосовно визначення стратегічних та поточних цілей бюджетно-податкової політики сучасної держави.	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання учасники професійного навчання повинні демонструвати:	
знання	основ управління публічними фінансами; механізму формування бюджетно-податкової політики; складових бюджетно-податкової політики держави та її основних інструментів.

уміння	фокусувати зусилля для досягнення результату діяльності; визначати заінтересовані і впливові сторони та розбудувати партнерські відносини; аналізувати альтернативи під час розробки сценаріїв бюджетно-податкової політики; управляти змінами та реакцією на них; оцінювати ефективність змін.
навички	визначення пріоритетів та індикаторів оцінки реалізації бюджетно-податкової політики ; визначення стратегічних орієнтирів бюджетно-податкової політики; взаємодії зі стейкхолдерами та вето гравцями стосовно формування довгострокових та поточних цілей бюджетно-податкової політики; ідентифікації викликів імплементації бюджетно-податкової політики та визначення пріоритетних кроків щодо мінімізації їх впливу.
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять ³)	
Навчання здійснюється у дистанційному форматі: 3 дні дистанційне навчання в асинхронному режимі, яке передбачає перегляд лекційних та презентаційних матеріалів, виконання ситуаційних завдань, самостійне вивчення відповідної нормативно-правової бази; 2 дні дистанційне навчання у режимі реального часу здійснюється у формі онлайн-лекцій (вебінарів), які включають інтерактивні лекції-презентації, тематичні дискусії, розв'язання ситуаційних завдань, самостійне вивчення відповідної нормативно-правової бази.	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	Портал дистанційної освіти Державного податкового університету http://moodle.nusta.edu.ua та https://web.zoom.us/
Назва дистанційного етапу/модуля	Інструменти реалізації бюджетно-податкової політики
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	Проходження дистанційного навчання – 25 %; опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 5 %; поточний контроль – 10 %; відвідування занять – 30 %; підсумковий контроль – 30 %. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обчислених з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю.
Форма підсумкового контролю	тестування

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин/ кредитів ЄКТС	у тому числі:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Сутність і макроекономічний характер бюджетно-податкової політики	4	–	4	–	–
Тема 2. Сучасні моделі фіскальної політики держави	3	–	2	–	1
Тема 3. Міжбюджетний перерозподіл фінансових ресурсів держави	4	–	3	–	1
Тема 4. Податки як інструмент бюджетно-податкової політики	5	–	4	–	1
Тема 5. Бюджетні видатки як інструмент бюджетно-податкової політики	4	–	3	–	1
Тема 6. Державний кредит як інструмент бюджетно-податкової політики	3	–	2	–	1
Тема 7. Політичні технології прийняття фінансових рішень	3	–	2	–	1
Тема 8. Актуальні питання сучасної бюджетно-податкової політики України	3	–	3	–	–
Підсумковий контроль результатів навчання	1	–	1	–	–
РАЗОМ	30/1	–	24	–	6

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Сутність і макроекономічний характер бюджетно-податкової політики

Бюджетно-податкова політика як складова макроекономічної та фінансової політики держави. Бюджетно-податкова у системі заходів регулювання фінансових відносин і забезпечення розв'язання економічних і соціальних проблем суспільного розвитку.

Складові бюджетно-податкової політики держави: податкова та бюджетна. Їх цілі та інструменти. Взаємозв'язок фіскальної та монетарної політики держави.

Типи бюджетно-податкової політики держави: політика жорсткої і помірної регламентації фінансових відносин та політика мінімальних обмежень. Переваги і недоліки окремих типів фіскальної політики, передумови і завдання їх застосування.

Види бюджетно-податкової політики у контексті регулювання економічного циклу: політика забезпечення макроекономічної стабілізації, сприяння економічному зростанню, стримування ділової активності. Дискреційна і недискреційна бюджетно-податкова політика.

Стратегія і фінансова тактика. Формування певної моделі фінансових відносин як основа визначення стратегічних цілей. Визначення основних пріоритетів у фінансовій політиці. Тактичні засоби реалізації бюджетно-податкової політики держави.

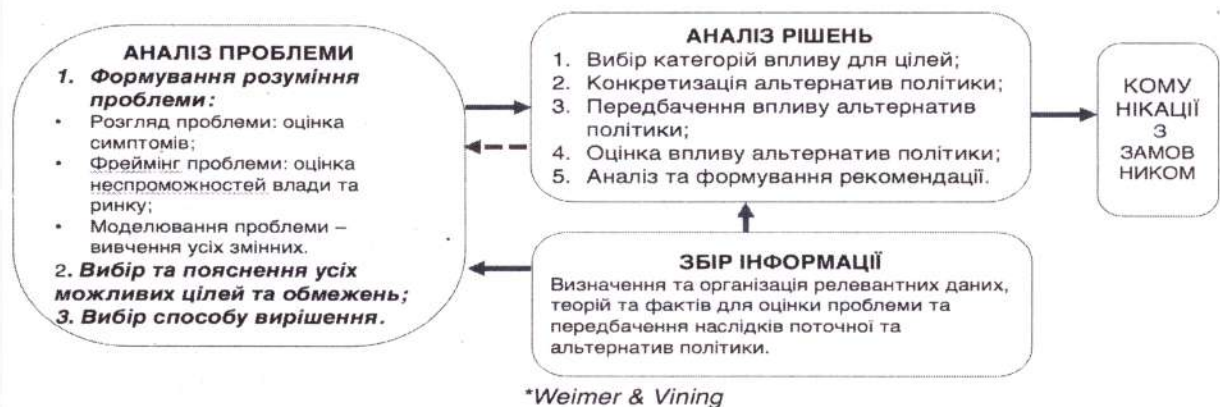
Вплив бюджетно-податкової політики держави на фінансову діяльність і фінансовий стан суб'єктів господарювання. Основні завдання бюджетно-податкової політики в Україні: стратегічні і тактичні, їх взаємні погодження у часі і просторі. Пріоритети у внутрішній та зовнішній фінансовій політиці України. Проблеми забезпечення макрофінансової стабільності в Україні.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: міні-лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Проаналізуйте бюджетно-податкову політику держави щодо її відповідності пріоритетними стратегічним напрямом соціально-економічного розвитку України за наведеним алгоритмом.

Запропонуйте власті альтернативні сценарії бюджетно-податкової політики щодо використання інструментів її реалізації з урахуванням реакції стейкхолдери та вето гравці.

Тема 2. Сучасні моделі фіскальної політики держави

Кейнсіанська модель фіскальної політики. Концепція державних фінансів англійського економіста Дж. Кейнса. Роль державних видатків у стимулюванні сукупного попиту, ділової та інвестиційної активності, мотивації до праці, підтримання рівня зайнятості.

Розвиток концепції дефіцитного фінансування, «вбудованого бюджетного стабілізатора», «компенсаційної теорії фінансів», «мультиплікатора-акселератора» в теоріях кейнсіанської школи (американські економісти Е. Хансен, У. Геллер, С. Харріс, англійський економіст Р. Харрод).

Ліберальна модель фіскальної політики. Неокласичні теорії державних фінансів. Обмеження державного втручання в економіку, підвищення його ефективності, зростання інвестицій в «людський капітал» (американські економісти М. Уейденбаум, Г. Стайн і У. Фелнер, англійські – К. Джозеф та Дж.Хау).

Монетаристська концепція, пріоритет кредитно-грошової політики, обмеження зростання державних видатків і податків (американський економіст М.Фрідмен).

Взаємообумовленість економічних теорій: розвиток синтетичних шкіл фінансової науки. Кейнсіансько-монетаристський синтез грошово-кредитних методів державного регулювання на макрорівні. Поєднання фіскальної та монетарної політики.

Інституціональна модель фіскальної політики. Маржиналізм, мікроекономічний рівень дослідження фінансів. Демократизація суспільства та її вплив на фінансову науку. Теорії «суспільного товару», «суспільних благ» і «суспільного вибору» (шведська школа Е. Ліндаль, К.Віксель; американські економісти Р. Масгрейв, Дж. Б'юкенен).

«Чиста теорія державних видатків» - оптимальність в державних видатках (американський-економіст П.Самуельсон).

Організаційно-правове зародження держави добробуту пов'язане з іменем англійського політичного діяча Уільяма Беверіджа. Крім Вікселля та Ліндаля, піонерські роботи, що стали класикою нормативної теорії суспільного добробуту, вийшли також із-під пера відомих теоретиків Вільфредо Парето, Лайонела Роббінса, Абрама Бергсона, Ніколаса Калдора, Аббі Лернера і Артура Пігу, Поля Самуельсона.

Фінансові аспекти в постіндустріальній моделі розвитку: інтелектуальний капітал і інноваційно-інформаційні технології (американські економісти Р.Нельсон, Д. Норт).

Теорія приведеної вартості (американський економіст І. Фішер). Гіпотеза ефективного ринку (американський економіст Ю. Фама). Поведінкова психологія на фінансовому ринку (американські економісти А. Тверські, Д. Канеман, В. Сміт, Л. Твід).

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: міні-лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Дайте відповіді на запитання на підставі аналізу тенденцій у бюджетно-податковій сфері в Україні та світі:

Яка цільова спрямованість бюджетно-податкової політики України на сучасному етапі, надайте характеристику?

Назвіть основні підходи щодо використання регулюючої ролі законодавства у сфері фінансів в країнах ОЄСР, порівняйте їх та спробуйте застосувати на теоретичному рівні до практики в Україні. Чи реалії нинішньої бюджетно-податкової практики в Україні співвідносяться з вашими теоретичними узагальненнями? Спробуйте скласти таблицю.

Що таке «трансфертна держава»? Чи мало місце таке явище у світовій економіці? В якій країні чи країнах? Наведіть приклади.

Дослідить зміни в бюджетно-податковому регулюванні в зарубіжних країнах, починаючи з 2-ї половини ХХ століття. Які етапи реалізації фіскальної політики слід розрізняти?

Тема 3. Міжбюджетний перерозподіл фінансових ресурсів держави

Територіальна громада як суб'єкт економічної та фінансової діяльності. Фінансові повноваження органів місцевого самоврядування.

Місцеві бюджети як основа фінансового забезпечення місцевого самоврядування. Доходи місцевих бюджетів. Закріплені доходи. Роль податків у формуванні доходів місцевих бюджетів. Місцеві податки і збори.

Видатки місцевих бюджетів. Обов'язкові видатки і видатки на реалізацію делегованих центральною владою повноважень. Принцип субсидіювання і його реалізація при розмежуванні видатків між бюджетами різних рівнів. Поточний бюджет і бюджет розвитку.

Фіскальні дисбаланси та їх вплив на фінансове забезпечення розвитку територій. Роль міжбюджетних трансфертів у збалансуванні місцевих бюджетів. Інструменти вертикального фінансового вирівнювання: дотації, субсидії, субвенції, гранти, спеціальні фонди і

компенсаційні виплати.

Бюджетний федералізм як механізм заохочення до самодостатності та нарощування фінансово-економічного потенціалу самоврядних адміністративно-територіальних утворень. Моделі бюджетного федералізму.

Фінансова автономія органів місцевого самоврядування в Україні та необхідні передумови її забезпечення.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: міні-лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Розкрийте механізм міжбюджетного розподілу та перерозподілу видатків та доходів бюджетів.

Визначте основні методи бюджетного регулювання доходів та видатків, характеристика їх специфіки стосовно різних рівнів бюджетів в Україні.

Визначте основні принципи розмежування доходів та видатків між бюджетами.

Надайте характеристику сутності міжбюджетних трансфертів, їх ролі у міжбюджетних відносинах, видів та специфіки застосування.

Надайте характеристику основних принципів та методів бюджетного фінансування, що використовуються в Україні.

Тема 4. Податки як інструмент бюджетно-податкової політики

Історична ретроспектива розвитку податків як невід'ємного елемента суверенітету держави. Економічна сутність податків. Податки як вихідна категорія державних фінансів. Характерні ознаки податків як обов'язкових платежів. Функції податків. Фіскальна функція податків як відображення їх первинного суспільного призначення. Вимоги до податків у контексті реалізації фіскальної функції: достатність, регулярність і стабільність надходжень, рівномірність розподілу по території країни. Дискусійні питання щодо функцій податків.

Види прямих податків. Реальні і особисті податки. Історичний аспект розвитку прямого оподаткування у контексті переходу від реальних до особистих податків.

Прибуткове оподаткування як основна сучасна форма прямого оподаткування. Види прибуткового оподаткування: особистий прибутковий податок і податок на прибуток юридичних осіб.

Непрямі податки: податок на додану вартість, акцизи, мита. Податок на додану вартість та акцизи як основна сучасна форма непрямих оподаткування. Специфічні акцизи, основні підходи до їх застосування. Підакцизні товари. Універсальні акцизи, історична ретроспектива їх розвитку. Податок з продаж, податок з обороту, податок на додану вартість.

Податкова система і теоретичні засади її побудови. Чинники, що визначають склад, характер і спрямування податкової системи. Принципи формування податкової системи. Податкова система унітарної і федеративної держави.

Податкові пільги, переваги і недоліки їх застосування. Ухилення від сплати податків, його види і напрями. Використання недоліків чинного податкового законодавства для ухилення від податків. Незаконне ухилення від оподаткування. Його масштаби і причини. Офшорні зони – “податкові гавані”. Антиофшорне законодавство.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: міні-лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Назвіть і розкрийте зміст функцій податків. Реалізація якої функції переважає в Україні? Відповідь обґрунтуйте.

Перелічіть основні принципи, які покладено в основі формування податкової політики. Як діють ці принципи в українській економіці?

Сформулюйте головну мету податкової політики. Чим визначається її характер?

Якими показниками вимірюється податковий тягар? Які ви знаєте методи вимірювання податкового навантаження?

Визначте сфери бюджетно-податкової політики, які мають враховувати основні

макроекономічні показники, розкрийте їх взаємозв'язок та взаємозалежність.

Визначте перелік стейкхолдерів (державних органів, посадових осіб, бюджетних установ, міжнародних організацій, споживачів бюджетних послуг та інших заінтересованих сторін) у сфері формування та реалізації бюджетно-податкової політики.

Тема 5. Бюджетні видатки як інструмент бюджетно-податкової політики

Роль бюджету в перерозподілі вартості ВВП і забезпеченні виконання конституційних зобов'язань держави в умовах зростання потреби в суспільних благах.

Бюджет як основний фінансовий план держави, його правовий статус. Взаємозалежність бюджету і макроекономічних показників. Загальний і спеціальний фонди бюджету.

Видатки бюджету та їх класифікація. Функціональна, економічна, відомча і програмна класифікація видатків та кредитування бюджету. Поточний бюджет і бюджет розвитку. Форми бюджетного фінансування. Чинники, що впливають на структуру видатків бюджету. Діалектичний зв'язок доходів і видатків бюджету.

Показники, що характеризують стан бюджету як фінансового плану. Принцип рівноваги потреб і фінансових можливостей держави як основний критерій збалансованості дохідної і видаткової частин бюджету. Бюджетний дефіцит/ профіцит. Фактори, що їх обумовлюють, та оцінка доцільності.

Бюджетний процес і його складові. Організація бюджетного процесу. Удосконалення бюджетних процедур і технологій.

Критерії і порядок розмежування видатків і доходів між бюджетами. Територіальний та відомчий підходи до розподілу видатків. Розподіл доходів між бюджетами. Власні, закріплені та регулюючі доходи. Фінансове вирівнювання. Форми взаємовідносин між бюджетами та їх правове регламентування.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: міні-лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, творче завдання, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Що таке бюджетна стратегія? В чому полягають особливості складання та затвердження Бюджетної декларації?

Які стратегічні напрями сучасної бюджетно-податкової політики України ви можете назвати? З яких документів чи законодавчих актів ви дістали цю інформацію?

Ознайомтесь з макроекономічним прогнозом соціально-економічного розвитку України на поточний рік. Дослідите його зміст та основні складові. З'ясуйте місце і роль бюджетної політики в рамках цього документа на поточний період.

Що таке бюджетна тактика? Навіщо потрібно її використовувати?

Які ви знаєте методи бюджетного планування із зарубіжного досвіду? Чи можна ними скористатись в Україні? Ваші роздуми щодо цього.

Тема 6. Державний кредит як інструмент бюджетно-податкової політики

Державний кредит як фінансова категорія, його економічна сутність, призначення і роль. Держава як позичальник, кредитор та гарант.

Внутрішні державні запозичення та їх форми. Державні та місцеві позики. Класифікація державних позик.

Зовнішні державні запозичення. Міжнародний державний кредит. Позики міжнародних фінансових організацій та міжнародних фінансових інституцій. Міжурядові та комерційні позики.

Держава як кредитор. Внутрішнє та зовнішнє кредитування. Кредитування за окремими державними програмами. Державні гарантії за запозиченнями суб'єктів господарювання.

Напрями використання коштів, отриманих від державних запозичень: фінансування дефіциту бюджету, формування валютних резервів центрального банку, фінансування інвестиційних проектів. Ефективність державних запозичень.

Фінансування бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Грошово-кредитна емісія. Внутрішні і зовнішні державні запозичення як основне джерело

покриття дефіциту бюджету. Приватизаційні надходження, гранти, трансферти від інших органів державної влади. Наслідки бюджетного дефіциту.

Управління бюджетним дефіцитом. Встановлення його граничного рівня, заборона використання окремих джерел фінансування, обмеження видатків уряду, секвестр бюджетних видатків. Шляхи скорочення бюджетного дефіциту.

* Державний борг, причини його виникнення і зростання. Дискусійні питання щодо тягара державного боргу. Види державного боргу і обмеження його граничного рівня. Джерела погашення державного боргу. Наслідки державного боргу в коротко- і довгостроковому періоді.

Управління державним боргом і його методи. Рефінансування та реструктуризація боргу, їх зміст і передумови використання. Амортизація і обслуговування боргу. Коефіцієнти обслуговування внутрішнього і зовнішнього боргу. Забезпечення повернення боргу і виплати відсотків.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: міні-лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Яким чином може зростати державний борг? Чому державний борг є тягарем для економіки? Які основні напрями впливу державного боргу на економіку вам відомі?

Поясніть, чому уряд намагається фінансувати державні видатки повністю за рахунок податків, хоча існує можливість для цього позичати кошти населення? Які існують методи фінансування бюджетного дефіциту? Що таке монетизація дефіциту?

Чому виникає таке явище, як квазіфіскальні витрати і квазіфіскальний дефіцит? Яким чином квазіфіскальна діяльність держави впливає на оцінку фіскальної політики?

Розкрийте методи скорочення зовнішньої заборгованості. Якому з методів ви віддали б перевагу і чому саме?

Тема 7. Політичні технології прийняття фінансових рішень

Конституційні норми бюджетного процесу, голосування як своєрідне опитування споживачів суспільних благ, висота і форми оподаткування, проблеми збалансування державних доходів і видатків, співвідношення між податковим і позичковим методами фінансування державних потреб, механізми вироблення фінансової політики, фіскальний нігілізм частини громадян, - ці та споріднені питання так чи інакше західні автори розглядають у контексті демократичних процедур прийняття рішень. У цій сфері фінансова думка активно взаємодіє з думкою політичною.

В теоретично-академічному висвітленні демократичних процедур управління державними фінансами наукову думку розвивають по чотирьох напрямках: неокласичному, інкременталістському, структуралістському, неомаркситському, окремі елементи яких так чи інакше інтегровані в загальну теорію суспільного вибору.

Теорія суспільного вибору в умовах представницької демократії. Вчені, що досліджували питання суспільного вибору: Мюллер, Гоббс, Спіноза, Медісон. Пріоритет наукової постановки теми суспільного вибору в контексті державних фінансів належить представникам "італійської традиції" в фінансовій теорії: Антоніо Де Віті Де Марко, Маффео Пантелеоні, Уго Мадзолі, Джованні Монтемартіні, Амількару Павіані, Луїджі Ейнауді.

Під суспільним вибором розуміється пояснений економічними мотивами політичного волевиявлення та визначення державної поведінки в світлі критеріїв особистої вигоди та максимізації індивідуальної корисності. Теорія суспільного вибору описує процес прийняття суспільних (колективних) рішень у суб'єктивних поняттях демократії участі раціональної мотивації індивідуальної поведінки усіх учасників політичних процедур (виборців, політиків, державних службовців», громадян-платників податків) як окремих суспільних груп, котрі через політичний процес егоїстично реалізують свої особливі фіскально-бюджетні інтереси.

Функціонування системи державних фінансів неможливе без бюрократії ієрархічно структурованого службового апарату, котрий здійснює організаційно-адміністративне забезпечення бюджетного процесу.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: міні-лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Розкрийте вплив політичних чинників на планування показників доходів і видатків бюджету.

Визначте учасників (стейкхолдерів) бюджетного процесу та їхні повноваження.

В чому полягає доцільність застосування політичних технологій приймання фінансових рішень до вітчизняної практики?

Надайте характеристику порядку прийняття управлінських рішень у сфері бюджету.

Обґрунтуйте власну думку щодо впливу політичного чинника на зміну складу та структури доходів і видатків бюджету.

Тема 8. Актуальні питання сучасної бюджетно-податкової політики України

Проблеми бюджетної політики держави та напрями їх вирішення. Бюджетна політика – сукупність заходів держави щодо організації та використання фінансів для забезпечення економічного і соціального розвитку. Вона знаходить своє вираження у формах і методах мобілізації бюджетних ресурсів й використанні їх на різні потреби держави, у розвитку економіки і соціального захисту населення, у бюджетному законодавстві, практичних діях у галузі бюджету різних державних структур.

Проблеми вдосконалення податкової політики держави. Бюджетна політика тісно пов'язана з податковою. Це два боки одного й того ж явища – фіскальної політики. Якщо ж розглядати лише видаткову частину бюджету щодо вжиття певних заходів для її здійснення, то можна стверджувати, що це сфера бюджетної політики, але видатки не можна розглядати окремо від доходів. Питання доходів – це питання податкової політики, і їх також слід розглядати у зв'язку із видатками.

Проблеми оптимізації державного кредиту як інструменту фіскальної політики. За наявної практики для оцінки успішності проведення фінансової політики в державі використовують, як правило, два показники – рівень дефіциту бюджету та стабільність національної грошової одиниці. Однак це інтегральні показники, на кожного з яких впливає велика кількість факторів, що можуть складати самостійні напрями фінансової політики.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: міні-лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Визначте основні завдання бюджетно-податкової політики на сучасному етапі.

На основі статистичних даних запропонуйте свій варіант розподілу бюджетних коштів (за питомою вагою), виходячи з пріоритетності розвитку галузей України в сучасних умовах. Обґрунтуйте.

У чому полягає зміст нинішньої податкової реформи в Україні?

Використовуючи методіку Світового банку визначте, до якої категорії (з надмірним чи помірним рівнем заборгованості) належить Україна. Обґрунтуйте результати. Зробіть висновки.

ОЦІНЮВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання за дистанційною/змішаною формою здійснюється за такими складовими:

проходження дистанційного навчання в асинхронному режимі, у тому числі онлайн курсу – 25 %;

опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 5 %; успішного проходження поточного контролю (10 %), що є передумовою допуску до участі в наступному етапі навчання;

відвідування занять під час проходження дистанційного навчання в синхронному режимі шляхом участі у вебінарах (для дистанційної форми навчання) або очного навчання (для змішаної форми навчання) – 30 %;

успішного проходження підсумкового контролю – 30 %.

Учасник професійного навчання, який виконав програму в обсязі не менше 75 % та за умови успішного проходження підсумкового контролю (не менше 25 балів) отримує документ про підвищення кваліфікації.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Література та інші інформаційні ресурси

1. Коляда Т.А. Формування бюджетної стратегії України: теорія, методологія, практика : [монографія]. Коляда. Ірпінь : Університет ДФС України, 2016. 396 с.
2. Коляда Т.А. Державний бюджет України на 2018 рік: особливості формування та перспективи виконання. Бізнес Інформ. 2018. №4. С. 267-274. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-4_0-pages-267_274.pdf
3. Модернізація податкової та митної політики в інституціональному забезпеченні розвитку економіки України : [монографія] / К. О. Ващенко, П. В. Пашко, С. В. Онишко та ін. ; за наук. ред. д.е.н., проф. П. В. Пашка, д.е.н., проф. С. В. Онишко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 518 с.
4. Музиченко Г.В., Коляда Т.А. Зростання ролі держави в регулюванні темпів соціально-економічного розвитку як індикатор інтеграції України в європейський простір. Politicus. 2022. Спецвипуск. С. 72-78. URL: http://politicus.od.ua/spec_2022/11.pdf
5. Фінансові інструменти регіонального розвитку в Україні в умовах децентралізації : [монографія] / М.Д. Бедринець, М.О. Кужелев, Т.А. Коляда та ін.; за загальною редакцією к.е.н., доцента М.Д. Бедринець. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 318 с.

Перелік нормативно-правових актів

1. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 № 2456-VI. [URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page>
2. Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” : закон України від 23.03.2000 № 1602-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
3. Закон України “Про Державний бюджет України” на відповідний рік
4. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
5. Податковий кодекс України // від 2.12.2010 р. № 2755-VI. URL: zakon1.rada.gov.ua
6. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації : Розпорядження Кабінету міністрів України від 29.12.2021 № 1805-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-shvalennya-strategiyi-reformuvannya-sistemi-upravlinnya-derzhavnimi-finansami-na-20222025-roki-ta-planu-zahodiv-z-yiyi-realizaciyi-i291221-1805>